

félmondatokban éreztet, a fantáziának nyújt támaszpontot. Egyesek félték is, alkalmas-e az ilyen módszer a vallásos élet fejlesztésére. Nem sorolja-e az olvasó önkéntelenül is a képzeletvilágba tartozó „hősök” és „szuperemberek” közé a hit és vallásos élet személyeit? De az egyre szaporodó kiadványok igazolják, hogy igény van erre is. Sokak számára, akik nehezen vennének kezükbe hosszabb lélegzetű vagy elvontabb könyvet, de főleg gyermekeknél éppen ez lehet az első lépés a hit és titkainak megközelítése felé.

Hogy mi minden rejlik ebben a módszerben és milyen új feladatok elé állíthat szülőket és hitoktatókat, azt hamar észrevesszük, ha kissé összevetjük a három kiadványt.

Az első a francia nyelvterületen működő egyik legismertebb ilyen kiadótól, az Univers Media-tól származik. Magyarul a 10 füzetből még csak az első jelent meg. Nyelve, rajzainak stílusa, egész szerkezete utal katechetikai céljára. Főleg serdülők, az általános iskola felső tagozatába járók fogják élvezni. A képek „emberiek”, üdék. Ebbe valószínűleg belejátszik tárgyköre: Jézus életéből elsősorban azokat az eseményeket veszi, ahol Mária szerepel, így a füzet fele Jézus gyermekkorát ábrázolja. Az idevágó szentírási részeketeket megtaláljuk öt utolsó oldalán. Az emberiségre való törekvés kiérezhető a rendkívüli, csodás események szemléltetésénél. Így a megtestesülésnél a szokásos „Mária és az angyal” jelenet helyett csak a megrendült, imába merült Mária arca látszik (de szavaiban hivatkozik Isten küldöttének üzenetére). Csak lassan ébred igazán tudatára, hogy Isten Lelke szállt le rá. Lélektani módon értelmezik a szerzők azt is, ahogy József felismeri, hogy Mária gyermeke Istentől van.

A négy öszövségi kiadvány szintén francia eredetű (Editions Bosquet). A 48-ra tervezett sorozat még eredetiben sem befejezett. Képein inkább bizonyos fennköltség, drámai jelleg uralkodik. Ez megfelel a témáknak. Főleg az első két füzet a vallás eredetét, Isten és ember kapcsolatát, a kinyilatkoztatás és a hit problémáit tárgyalja. A szerzők emlékeztetni akarnak arra, hogy a kérdésekben nem elég pusztán benyomásra építeni. Ezért mindegyik füzetben pár oldalon kifejtik a témával kapcsolatos történelmi-földrajzi háttérrel, teológiai tanítást, sőt az újszövségi kapcsolatokra is utalnak. A megfelelő szentírási szövegek együtt haladnak a képregényes szemléltetéssel. Ezek a részek elsősorban a szülőnek ill. hitoktatóknak adnak jó segítséget.

„Antal testvér” eredeti anyaga olasz, a padovai Messaggero kiadványa. A „hőst”, a „rendkívüli embert” kívánja a fiatalok elé állítani. Nem fél az életét kísérő csodás események szemléltetésétől sem. Stílusa sejtetőbb az előzőkénél. Törekszik mindvégig fenntartani az érdeklődést. Éppen ezért dinamikus ismerteti életét; ifjúságának egyes eseményeiről pl. csak az 53. oldalon szerzünk tudomást. A végén a ma is hatékony csodatevőre emlékeztet: „Antal halála után is folytatja csodáit.”

Örömmel üdvözljük a nyomdatechnikailag is pompás kiadványokat. Kívánjuk, hogy a kiadók minél több hasonló füzettel gazdagíthassák a magyar olvasóköröket. Hiszen szülők és nevelők nagyon is igénylik az olyan kiadványokat, amelyek segítségükre vannak a fiatalok képzeleti és érzelmi világára való hatásban, hogy aztán élményeiket elmélyítve jobban el tudják őket juttatni a képeken túli valósághoz.

Benkő Antal

René Laurentin: Bernadette élete. Szent István Társulat, Bp. 1981, 228 o.

A könyv elolvasása után jólesően állapíthatjuk meg: ebben az életrajzban sikerült az írónak megvalósítania azt a célt, amelyet maga Bernadette tűzött a lourdes-i események megörökítése elé: „az lesz a legjobb, amit a lehető leg-

egyszerűbben írnak meg." Ez a könyv mély átéléssel és nagy egyszerűséggel íródott. A lényegen kívül, ami Bernadette számára az Isten akarata, nem közül mást. Mentés minden sallangtól, minden rendkívüli keresésétől. Ami megtörtént, azt mutatja be tárgyilagos hűséggel és egyszerűséggel. Kibontakoztatja előttünk Bernadette csodálatosan erős, egyenes, átlátszó és üde egyéniségét. Élethűen, vonzóan áll előttünk egy hétköznapi szent, küszködve a maga hétköznapijaival. Szentsége titkát még mesternője, ez a szintén szentségre törekvő nővér sem értette. Pedig teljesen evangéliumi alapon áll. Szegény és egyszerű. Határozottan és becsületesen teljesíti életfeladatát. Minden félreállítás és lebecsülés ellenére. Nem keres kibúvót, sem könnyebbséget, nem éldeleg a múlt emlékein. Vállalja az életet minden szépségével és szenvedésével. Nagyszerű példakép eszményeket kereső ifjúságunk számára. – Meglep őszinte és találó megállapításai, válaszaival, válságaival és az ötletességgel, ahogyan kíváncsi látogatói elől menekül. Talpraesett válaszait jól sikerült a fordítónak magyarul érzékeltetnie. Józan a saját dolgaiban, ilyen tanácsokat ad másoknak is. Egyszerűsége, mint valami misztérium, megdöbbentette az embereket. Minket is! Keresztülment a testi-lelki szenvedések sötét éjszakáján. Hitelesen áll előttünk. – A könyv, minden egyszerűsége ellenére, izgalmas olvasmány. Nemcsak az ifjúság, mindenki élvezettel és nagy lelki haszonnal olvashatja. Nem kis része van ebben a fordítónak, aki teljesen együtt lendül az eredeti szöveggel. (Csak néhol takarékosabb lehetne az alárendelésekkel.) Gazdag és árnyalt szókincse segít megéreztetni azt, amit már nem lehet szavakkal kifejezni.

Elek Gizella

Bolberitz Pál: Isten, ember, vallás. Ecclesia, Budapest 1981, 427 o.

Régi hiányt pótol Bolberitz Pál vallásfilozófiai munkája, amelyet elsősorban hittudományi hallgatóknak szánt tankönyvül, de bárki haszonnal forgathatja. Alapvető tájékoztatást nyújt a vallásfilozófia problémavilágáról, és kezdeti indítékokat adhat az elmélyült kutatás számára is. Nemcsak szembeállítja saját világnézetét más ideológiákkal, hanem a csak jelzésszerűen felvetett, de nem részletezett problémákkal mintegy arra indítja olvasóit, hogy a kutatást öntevékenyen folytassák. A modern kori vallásfilozófiai irányok kifejtésénél különösen a jelentős katolikus szerzők, vagy Max Weber, Lévi Strauss idevonatkozó elméleteinek ismertetését talán majd a második kiadásban olvashatjuk. Bizonyos ismétlések elkerülése végett talán érdemes lett volna felcserélni az Istenről és az emberről szóló részeket, előbb tárgyalva a kérdező ember megismerő képességeit, és utána a beszélve a megismert transzcendens lényről, Istenről. Úgy tűnik, Szent Tamás gondolatvilágának bemutatásánál fokozottabban kellett volna számolni a Maréchal-féle iskola (köztük K. Rahner) módszerével. Az újszakasztika éppen Szent Tamást értelmezte újra, amikor a kanti ellenvetésekre válaszolt.

Kozma György

Jean Ladame: Ce Coeur si passionné... L'esprit véritable d'un culte. (Ez a Szív, amely oly szenvedélyesen szeret... Egy kultusz igazi szelme.) Édition Saint-Paul, Paris–Fribourg, 1974, 189 o.

A szerző hosszú éveken át a Paray-le-Monial-i zarándoklatok igazgatója; Alacoque Szt. Margit lelkiségének, a jelenések történetének jó ismerője, alapos tanulmányokban ismertetője. Jelen művében azonban más oldalról közelíti meg a Jézus Szíve-tisztelet problematikáját. Leszögezi az elvet, hogy sohasem a magánkinyilatkoztatások igazolják az Egyház hitét, hanem minden esetben egyedül az Egyház igazolhatja a magánkinyilatkoztatások valóságát. – A szerző kifejezett szándéka az Úr Szíve tiszteletének aggrionamentója, s ezáltal a ben-